

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7510/05

בפני: כבוד הנשיא א' ברק
כבוד השופטת ע' ארבל
כבוד השופט ס' גובראן

העותרת: יעל לוטן

נגד

המשיבים: 1. שר התעשייה, המסחר והתעסוקה
2. רשם המהנדסים והאדריכלים

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: א' בשבט תשס"ו (30.1.06)

בשם העותרת: עו"ד דב קרנר; עו"ד יצחק זק

בשם המשיבים: עו"ד מיכל צוק

פסק-דין

השופט ס' גובראן:

עניינה של העתירה שלפנינו הוא בקשתה של העותרת להירשם כאדריכלית בפנקס המהנדסים והאדריכלים (להלן: הפנקס), המתנהל מכוח חוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958 (להלן: חוק המהנדסים והאדריכלים).

הרקע העובדתי

1. העותרת סיימה בשנת 1996 את לימודיה לתואר הנדסאי של המכללה למנהל בשלוחת ראשון-לציון במגמת אדריכלות. העותרת ביקשה להשלים את לימודי האדריכלות על בסיס לימודיה לתואר הנדסאי, אפשרות שלא הייתה קיימת, לטענתה, בארץ, ולכן לאחר בירורים שערכה ובהסתמך על מידע שנמסר לה ממשרדו של רשם

המהנדסים והאדריכלים (להלן: הרשם), החליטה להמשיך את לימודיה באוניברסיטת מנצ'סטר באנגליה.

2. בחודש יוני 1998, לאחר שעמדה העותרת בהצלחה בבחינות לשכת האדריכלים הבריטית המלכותית – RIBA, הוענק לה תואר BA OF ART, אשר הקנה לה את הזכות להתחיל לימודי האדריכלות.

3. בשנים 1999 ו- 2000 השלימה העותרת את שתי שנות הלימוד של לימודי האדריכלות. עם סיום שלב זה ולאחר שעמדה בהצלחה בבחינות של RIBA, בחודש יוני 2000, הוענק לה תואר B-ARCH (BACHELOR OF ARCHITECTURE).

4. לאחר השלמת לימודיה באוניברסיטת מנצ'סטר ושובה לארץ, פנתה העותרת, ביום 23.8.04, ליחידה לרישום מהנדסים ואדריכלים (להלן: יחידת הרישום) בבקשה להירשם בפנקס.

5. ביום 22.9.04 קיבלה העותרת את הודעת יחידת הרישום, לפיה היא מוזמנת לפגישה עם צוות מטעם וועדה מייעצת (להלן: הועדה), על-מנת לקבוע את זכאותה לרישום בפנקס.

6. לטענת העותרת, בשל העובדה, כי הזימון לוועדה בושש להגיע, פנתה היא ליחידת הרישום בבקשה לזרז את זימונה. במהלך שיחותיה עם אנשי יחידת הרישום, נדהמה לגלות, כי זימונה לוועדה נבע אך ורק בשל העובדה, כי בטרם השלימה את לימודיה לתואר אדריכל באוניברסיטת מנצ'סטר למדה לימודי הנדסאי בישראל.

7. ביום 20.10.04 פנתה העותרת בכתב למנהלת המחלקה לרישום מהנדסים ואדריכלים, הגב' מרים אמינוב, וקבלה על עצם זימונה לוועדה, תוך אפלייתה – לטענתה – אל מול בוגרי אוניברסיטת מנצ'סטר האחרים, אשר לא למדו לימודי הנדסאי בישראל.

8. ביום 26.12.04 קיבלה העותרת את הודעת היחידה לרישום, לפיה היא זומנה להופיע בפני וועדת בירורים ביום 2.1.05. העותרת התבקשה להביא עמה את כלל הפרויקטים אותם ביצעה וכן את פרויקט הגמר.

9. ביום 2.1.05 הופיעה העותרת בפני הוועדה והתבקשה להציג בפני חברי הוועדה את פרויקט הגמר שלה. לאחר מספר שאלות, החליטו חברי הוועדה לפסול את פרויקט הגמר והביאו למעשה לסיום הדיון, אשר ארך, לטענתה, כ- 10 דקות בלבד. העותרת מציינת, כי חברי הוועדה לא ביקשו לראות עבודות אחרות אותן הביאה לשם הצגתן ולא ביקשו לשמוע פרטים נוספים כלשהם.

10. עוד באותו היום, קיבלה העותרת הודעה מהרשם, לפיה על-מנת להירשם בפנקס היא נדרשת להשלים את ההשלמות הבאות: א. קורס בתולדות האדריכלות; ב. קורס בתיאוריות אורבניות; ג. פרויקט גמר בקונטקסט אורבני; ד. ופרויקט אורבני.

11. העותרת טוענת, כי מעולם לא הוצגו בפניה קריטריונים כלשהם עליהם הסתמך הרשם או מי מטעמו, כבסיס להצבת דרישות ההשלמה האמורות. לפיכך, ביום 3.2.05 פנתה העותרת לרשם וטענה, כי לאור העובדה, שהיא השלימה את לימודיה במוסד אקדמי שהוכר על-ידי שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן: השר), פנייתה לרישומה בפנקס נעשה בהתאם להוראות סעיף 9(א)(2) לחוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958 באופן המחייב את צירוף שמה לפנקס ללא הצבת דרישות כלשהן.

12. ביום 3.3.05 קיבלה העותרת את תשובת הרשם, בה טען, כי הכרתו באוניברסיטת מנצ'סטר הינה אך ורק ל"תוכנית מלאה" בעוד שלעותרת, שזכתה להכרה על-ידי אוניברסיטת מנצ'סטר בלימודיה לתואר הנדסאית, חסרים "מקצועות ליבה" בהתאם לקריטריונים שפורסמו עוד בשנת 1997 בעיתונות ועודכנו בשנת 2000.

13. ביום 10.3.05 פנתה העותרת פעם נוספת אל הרשם וביקשה לקבל לידיה את הודעות הרשם לעיתונות משנת 1997 ו-2000 בכל הנוגע לקריטריונים הרלוואנטיים ללומדים לתואר אדריכלות בחוץ לארץ. מאחר ופנייתה לא נענתה, פנתה העותרת שוב לרשם ביום 4.4.05.

14. ביום 19.4.05 קיבלה העותרת את תשובתו של הרשם, לפיה הוא חוזר בו מטענתו כאילו הקריטריונים משנת 1997 פורסמו בעיתונות. בנוסף, לטענת העותרת, הרשם אישר, כי אוניברסיטת מנצ'סטר והתעודות באדריכלות אותן היא מנפיקה הוכרו מזה שנים רבות. עם זאת, לטענתה, טען הרשם, כי הכרה זו ניתנה רק לבעלי תעודה אשר סיימו "תוכנית מלאה". לבסוף, עמד הרשם על דרישתו, כי העותרת תבצע את ההשלמות שנדרשו על ידו, כתנאי לרישומה בפנקס.

15. לטענת העותרת, היא עשתה מאמצים לקבל את המסמכים המעידים על הקריטריונים הרלוואנטיים מהשנים 1997 ו-2000. מבירור שערכה עלה, כי הקריטריונים משנת 1997 לא פורסמו מעולם לא בעיתונות ולא בכל דרך אחרת ואף העתק מהם אינו נמצא עוד בידי הרשם. לגבי הקריטריונים שתוקנו בשנת 2000, נענתה העותרת, לטענתה, כי קריטריונים אלו פורסמו בעיתונים בלבד, אך לא פורסמו ברשומות.

16. לאחר עיון בקריטריונים ולאור בעובדה, כי קריטריונים אלה לא כללו, לטענת העותרת, את רשימת המוסדות והתעודות המוכרות על-ידי הרשם לצורך רישום בפנקס, פנתה העותרת, באמצעות בא-כוחה, בשנית, בשיחה טלפונית לרשם, ביום 30.6.05. לבקשתו לקבלת רשימת המוסדות והתעודות המוכרים נענה בא-כוחה, כי מדובר ברשימה שהוגדרה על-ידי הרשם כ"פנימית" ואינה עומדת לרשות הציבור ולעיונו.

מכאן העתירה שבפנינו.

טענות הצדדים

17. לטענת העותרת, לאחר בירורים שערכה ובהסתמך על מידע שנמסר לה ממשרדו של רשם המהנדסים והאדריכלים, החליטה להמשיך את לימודיה באוניברסיטת מנצ'סטר באנגליה. לטענתה, כאמור, מעולם לא הוצגו בפניה קריטריונים כלשהם עליהם הסתמך הרשם או מי מטעמו, כבסיס להצבת דרישות ההשלמה האמורות. העותרת מוסיפה וטוענת, כי החלטת המשיבים פוגעת בה בשל הדרישות הנוספות שהוצבו בפניה כתנאי לרישומה בפנקס.

מנגד, בתשובתם לעתירה טוענים המשיבים, כי תעודת העותרת אינה משקפת הכשרה העונה על הדרישות לצורך רישומה כאדריכלית בפנקס האדריכלים. לכן, ההחלטה שלא לרשמה בפנקס, ללא השלמת החסרים בהכשרתה, הינה חוקית וסבירה. לטענתם, הרישום בפנקס האדריכלים הינו בעל השלכות משמעותיות בתחומי הבטיחות וההגנה על שלום הציבור ומשכך יש להקפיד, כי רק אלה שהכשרתם עונה על דרישות ההשכלה וההתמחות המתאימות לשם כך, ירשמו כאדריכלים בישראל. כמו-כן, טוענים המשיבים, כי בחינת התעודה שהציגה העותרת העלתה, כי לימודי ההשלמה שלה אינם מספיקים ולדעתה של הוועדה לא היו הכשרה מספקת לצורך רישום בפנקס, על כל המשתמע מכך. עוד מוסיפים וטוענים המשיבים, כי קיים הבדל משמעותי בין לימודים

לתואר הנדסאי באדריכלות לבין לימודי אדריכלות במוסד מוכר, הן מבחינת היקף הלימודים והן מבחינת מהותם.

דיון

המסגרת הנורמטיבית

18. סעיף 2 לחוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958 מייחד את התואר "אדריכל" למי שרשום בפנקס או זכאי להירשם בו, וסעיף 9(א) לחוק המהנדסים והאדריכלים קובע את הזכאים להירשם בפנקס:

"9. רישום בפנקס

(א) ואלה זכאים להיות רשומים בפנקס המהנדסים והאדריכלים, לאחר ששילמו אגרת הרישום שנקבעה בתקנות:

(1א) הוגשה לשר בקשה להכרה בתעודה ובמוסד כאמור בסעיף קטן (א)(2) בידי מכללה, או מוסד ללימודים גבוהים בישראל שאינו אוניברסיטה, שלבוגריהם מוענק תואר ראשון לפחות כתואר מוכר כאמור בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, בתחומי ההנדסה, האדריכלות או הטכנולוגיה, יכיר השר במוסד ובתעודה, אם שוכנע לאחר התייעצות במועצה, כי ההכשרה האקדמית והמקצועית הניתנת במוסד הינה ברמה ההולמת הכשרת מהנדסים או אדריכלים בישראל.

(1) בעל תעודת מוסמך למדעי ההנדסה או מוסמך לארכיטקטורה מאת הטכניון מכון טכנולוגי לישראל;

(2) בעל תעודה מאת מוסד להשכלה גבוהה באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות, והתעודה והמוסד הוכרו על ידי השר, לאחר התייעצות במועצה;

(3) בעל תעודת-חברות באיגוד רשמי של מהנדסים או אדריכלים או בעל תעודת - רישום, או כיוצא באלה, במדינה שבה חברות באיגוד רשמי או רישום מסמיכים לעסוק בענף ההנדסה או האדריכלות, והאיגוד או הרישום הוכרו על ידי השר, לאחר התייעצות במועצה; ובלבד שהוכיח - להנחת-דעתו של חבר-בוהנים שיתמנה לכך על ידי השר, לאחר התייעצות במועצה - על ידי עבודות שביצע או בדרך אחרת, הכל כפי שייקבע בתקנות, שיש לו הכשרה מתאימה; (4) בעל תעודת חברות באיגוד של מהנדסים או אדריכלים בישראל, שהחברות בו מותנית במילוי אחרי תנאים זהים לתנאים

האמורים בפסקאות (1), (2), (3) או (5), והאיגוד הוכר על-ידי השר, לאחר התייעצות במועצה;

(5) (בוטלה)

(6) מי שעבד כמהנדס או כאדריכל במדינת-חוץ באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות, והוכיח, להנחת דעתו של חבר בוחנים, בתנאים שנקבעו בתקנות, שעבד כאמור ושיש לו הכשרה מתאימה לעסוק כמהנדס או כאדריכל בישראל, ובלבד שהגיש בקשה לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים תוך שנה מיום שנעשה לראשונה תושב ישראל. " [ההדגשה הוספה – ס.ג'.]

בענייננו, קובע סעיף 9(א)(2) לחוק המהנדסים והאדריכלים, כאמור, כי זכאי להירשם בפנקס "בעל תעודה מאת מוסד להשכלה גבוהה באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות, והתעודה והמוסד הוכרו על ידי השר לאחר התייעצות במועצה". משמע, לשר הוקנתה הסמכות, לאחר התייעצות במועצה, להחליט האם מוסד זה או אחר ראוי להכרה בהתחשב ברמה המקצועית המוענקת בו ובדומה לכך ניתנה לשר הסמכות להחליט האם התעודה מעידה על רמת הכשרה מתאימה לצורך הרישום בפנקס. השר אצל את סמכותו על-פי סעיף 9 למי שהוסמך לנהל את פנקס המהנדסים והאדריכלים, הוא רשם המהנדסים והאדריכלים. יש לציין, כי לאחרונה, תוקן החוק כך שנקבע בו, כי רשם המהנדסים והאדריכלים הוא בעל הסמכות לניהול הפנקס, ולא השר.

ברי, אפוא, כי על השר להפעיל סמכויותיו אלה על רקע תכלית חוק המהנדסים והאדריכלים. תכלית החוק הקובע את אופן הרישום בפנקס הינה להבטיח, כי רק מי שעבר הכשרה מתאימה והוא בעל ידע וכישורים מספיקים, יעסוק באדריכלות בישראל, וזאת הן כדי להגן על שלום הציבור ובטיחותו והן כדי לשמר רמה מקצועית הולמת ונאותה של מקצועות ההנדסה והאדריכלות בישראל.

בית-משפט זה כבר קבע, כי "הסדרת העיסוק בהנדסה ובאדריכלות, ככל הסדרת עיסוק סטטוטורית, נועדה לשמור על רמה מקצועית הולמת של העוסקים בתחומים אלה ויסודה בצורך להגן על שלום הציבור ועל בטיחותו" (ראו בג"ץ 2621/04 קרן זולטק נ' שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (טרם פורסם); וגם ראו והשוו בג"ץ 734/80 חכם נ' מנכ"ל משרד הבריאות, פ"ד לה(4) 690, 695; ע"א 438/88 ברק נ' ועדת הרישום פלנקס הפסיכולוגים, פ"ד מד(1) 661, 666).

הגם שחוק המהנדסים והאדריכלים אינו קובע במפורש מהם השיקולים שרשאית הרשות לשקול לצורך הכרה במוסד או בתעודה לפי סעיף 9(2) לחוק, ברי, כי על הרשות לשקול בהקשר זה כל שיקול שהוא ענייני ורלוואנטי לצורך הגשמת תכלית החוק (ראו בג"ץ 338/87 מרגליות נ' שר המשפטים, פ"ד מב(1) 112).

כפי שעולה מהעתירה, העותרת סיימה לימודים כהנדסאית אדריכלות במכללה למנהל בישראל. מוסד זה לא זכה להכרה על-ידי רשם המהנדסים והאדריכלים, לפי סעיף 9(א) לחוק המהנדסים והאדריכלים. בהמשך, סיימה העותרת לימודי השלמה באוניברסיטת מנצ'סטר באנגליה (להלן: האוניברסיטה).

אומנם נכונה טענת העותרת, לפיה אוניברסיטת מנצ'סטר הינה מוסד מוכר כמובנו בסעיף 9(א) לחוק המהנדסים והאדריכלים, אולם מדיניות המשיבים הינה, שלא להקנות הכרה גורפת לתעודות שניתנו על-ידי מוסדות וכי כל תעודה נבדקת בנפרד לצורך הכרה בה. כך טוענים המשיבים, כי נעשה בעניינם של בוגרי אוניברסיטת מנצ'סטר במסלול לימודי אדריכלות מתחילתו ועד סופו. דברים אלה יפים ביתר שאת בהתייחס לעניינה של העותרת, אשר הינה בוגרת לימודי השלמה באוניברסיטת מנצ'סטר ומשכך אינה נחשבת כבוגרת מסלול לימודים במוסד מוכר.

במקרה דומה, הפעיל הרשם את סמכותו מכוח סעיף 9(א) לחוק המהנדסים והאדריכלים ומצא פגמים בתעודות שלא אפשרו רישום בפנקס ללא השלמה נוספת. שם, קיבל בית-משפט זה את עמדת המשיבים וקבע:

1. לפי בקשתם של העותרים, שסיימו את לימודיהם באוניברסיטה הממלכתית לארכיטקטורה ובנייה בעיר סנט-פטרבורג, ניתן צו על תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא יירשמו העותרים בפנקס רישום המהנדסים והאדריכלים כ"מהנדסים אזרחיים" ולא כ"מהנדסים כלליים"; עוד משיגים העותרים על שזכותם להירשם כמהנדסים אזרחיים הותנתה בהשלמות לימודים בהיקף של ששה קורסים במוסד מוכר ומורשה לכך בישראל בלבד.

2. ועדת מומחים מיוחדת שהוקמה הגיעה לכלל מסקנה שההכשרה שקבלו העותרים ברוסיה אינה מספיקה כדי לרשום אותם בפנקס כמהנדסים אזרחיים; ואף שפרטים מדויקים על מסלולי הלימוד בפקולטה האמורה לא נמסרו למשיבים במישרין, למרות שאלה נתבקשו על-ידם, היו לפני המשיבים ראיות ברמה המנהלית כי תכנית הלימודים בהנדסה שמציעה

האוניברסיטה לתושבי רוסיה היא של חמש שנים לעומת זאת לתושבי חוץ, כמו העותרים, מוצעת תכנית מקוצרת של ארבע שנים שאינה מצדיקה מתן תואר של מהנדס אזרחי.

3. העותרים מלאי טענות כרימון כלפי ההחלטה האמורה. נטען לגביה, בין השאר, שהיא נוגדת את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ואת חופש העיסוק, כי היא פוגעת בקניינם של העותרים ושהיא ניתנה משיקולים זרים. אין ממש בטענות אלה והעותרים לא הצביעו על עילה כלשהי של התערבות בהחלטות של גוף מקצועי, השוקד על רמת מבקשי רישום כמהנדסים אזרחיים; אכן שמירה על רמתם של אלה אין לה ולא כלום עם חופש העיסוק ושיקולים זרים וטענותיהם של העותרים אינן מבוססות. העובדה שבעבר שגו המשיבים ונתנו רשיון של מהנדס אזרחי למי שלא היה ראוי לכך אינה יכולה לסייע להם, כאשר הרשויות עמדו על טעותן. גם לא מצאנו ממש בטענה שלא היה מקום להתנות את רישומם של העותרים כמהנדסים אזרחיים דווקא בקורסים שעליהם הוחלט.

הרמה הנאותה של אנשי המקצוע בתחום ההנדסה האזרחית חייבת להישמר ואין זה ראוי שבית משפט זה יתערב בשיקול דעתם של הגורמים המקצועיים המבקשים להבטיח מניעת תקלות העשויות לנבוע מרישומם בפנקס של מועמדים שהם חסרי הכשרה מתאימה.

הצו על תנאי מתבטל והעתירה נדחית. " (בג"ץ 8751/00 טאהר חנא יוסף נ' רשם המהנדסים והאדריכלים (לא פורסם)). [ההדגשה הוספה – ס.ג.].

אף בענייננו, נראה, כי לא עלה בידי העותרת להצביע על עילה מנהלית המצדיקה התערבות של בית-משפט זה בהחלטת רשם המהנדסים והאדריכלים. שכן, סמכותו של הרשם לבחון כל תעודה לגופה עולה מלשונו של חוק המהנדסים והאדריכלים וכן מהקריטריונים הכלליים שפורסמו בשנת 1997 ועודכנו בשנת 2000.

19. יתרה מכך, מתגובת המשיבים עולה, כי לעתים, כאשר ניהלה אוניברסיטה פלונית מגעים עם רשם המהנדסים והאדריכלים במטרה למזער את הפער בין דרישותיו המקצועיות לבין תכנית הלימודים הנלמדת באוניברסיטה, התאפשרה הוצאתם של קריטריונים ספציפיים שהתייחסו לסיליבוס הלימודים של אותו מוסד. אולם, על אף היותם של הקריטריונים הספציפיים לאותו מוסד, הובהר גם במסגרתם, בהתאם למדיניות המשיבים, כי כל תעודה תיבדק בנפרד וכי לא תינתן הכרה גורפת בתעודות ההשלמה של המוסד.

ברם, מגעים כאלו לא נתקיימו בין הרשם לבין אוניברסיטת מנצ'סטר ומשכך לימודי ההשלמה של העותרת אינם מהווים מסלול לימודים מוכר כדרישתו בסעיף 9(א)(2) לחוק המהנדסים והאדריכלים.

הקריטריונים משנת 1997 ומשנת 2000

20. לטענת העותרת, כאמור, מאחר והקריטריונים שהוציא הרשם לא הובאו בשעתו לידיעתה, לא ניתן היום לדרוש ממנה דרישות כלשהן לשם רישומה בפנקס המהנדסים והאדריכלים.

דין טענה זו להידחות.

בשנת 1997 הוציא הרשם קריטריונים כלליים, אשר יבהירו את דרישותיו לרישום, לאלה הבוחרים להשלים לימודי ארכיטקטורה בחו"ל. המשיבים טוענים, כי מדובר בקריטריונים כלליים, המתייחסים ללימודי השלמה במוסד אקדמי מוכר בחו"ל, מבלי להתייחס לסליבוס מפורט של אוניברסיטה מסוימת. בשנת 2000, יצאו קריטריונים כלליים מעודכנים לגבי אלה המבקשים להשלים לימודי ארכיטקטורה בחו"ל. הודעה על כך פורסמה בעיתונות ביום 25.6.00.

מתשובת המשיבים לעתירה עולה, כי הקריטריונים הכלליים אינם יורדים לפרטי הקורסים הנדרשים ואינם מתייחסים לתכנית לימודים של מוסד פלוני. הקריטריונים בבחינת קטגוריה של נושאים, שבמסגרתה מסביר הרשם את דרישותיו ביחס להשלמת לימודים במוסד בחו"ל. כמו-כן, בגדרם של אותם קריטריונים נאמר, כי:

"לאור בדיקה וניסיון מכוח שהצטבר, הוועדה המייעצת מטעמה של מועצת ההנדסה והאדריכלות וכן רשם המהנדסים והאדריכלים הגיעו למסקנה שאין מקום להתייחס אוטומטית באופן זהה לבוגרי תכניות לימוד משולבות לעומת מי שלמדו את כל לימודי התואר באותה אוניברסיטה בחו"ל וזאת אף שמסמך הדיפלומות בשני המקרים הוא זהה. לאור האמור לימודיהם של בוגרי תכניות משולבות יבדקו לגופם בכל מקרה ומקרה."

עוד עולה מתשובת המשיבים לעתירה, כי דברים דומים נכללו בקריטריונים שנקבעו בשנת 2000 וכמו-כן נמסרו על-ידי הרשם לכל מי שפנה אליו.

בענייננו, העותרת איננה בוגרת מסלול לימודים במוסד מוכר ומשכך אינה עומדת בדרישות סעיף 9(א)(2) לחוק לצורך רישום בפנקס. כמו-כן, עצם היותה של אוניברסיטת מנצ'סטר מוסד מוכר על-ידי המשיבים, אינה משמיעה פטור מבדיקת תעודות הבוגרים לגופן וודאי שאינה משמיעה הכרה אוטומאטית בבוגרי כל מסלול שמתקיים במוסד, הגם שאינו מסלול לימודים מלא. לפיכך, נוכח דברים אלה, נראה, כי אין בקריטריונים משנת 1997, כמו גם בקריטריונים משנת 2000, כדי להעלות או להוריד בעניינה של העותרת. עוד יש לציין, כי בגדרם של אותם קריטריונים, כמו גם במכתבים שנשלחו לפונים מטעם הרשם במהלך השנים, צוין במפורש, כי גם אותם קריטריונים כפופים לבדיקה פרטנית של התעודה מצד הרשם, כפי שנעשה בעניינה של העותרת.

חופש העיסוק

21. אין חולק, כי לעותרת, ככל אדם אחר, קיימת הזכות לחופש העיסוק. יחד עם זאת, אין זה משתמע, כי בשל חופש העיסוק, רשאית העותרת לעסוק בכל מקצוע שנראה לה מבלי לעמוד בתנאי סף הכניסה למקצוע וברי, אפוא, כי התניית רישומה במדור לאדריכלות בהשלמת השכלתה הינה הגבלה שנועדה לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש. נראה לי, כי כנגד הזכות העקרונית של העותרת לעסוק במקצוע מסוים, ניצבת זכות הציבור, שאיש לא יורשה לממש את זכותו העקרונית באופן הפוגע בערכים ובאינטרסים אחרים של הציבור.

יתרה מכך, בעניינה של העותרת, מניעתה מרישומה כאדריכלית, אינה פוגעת ביכולתה לעבוד בישראל בתחום האדריכלות בתור הנדסאית, כך שלא ניתן לומר, במקרה זה, כי קיימת פגיעה בחופש העיסוק של העותרת.

המידע שנמסר מרשם המהנדסים והאדריכלים

22. לטענת העותרת, פנייתה ללימודי השלמה באוניברסיטת מנצ'סטר נעשתה על בסיס מידע שנמסר לה מרשם המהנדסים והאדריכלים בשעתו ולפיו אוניברסיטת מנצ'סטר הינה אוניברסיטה מוכרת.

לצד, גם טענה זו לא אוכל לקבל, שכן טענתה זו של העותרת אינה נתמכת במסמכים כלשהם או תכתובות שניהלה מול הרשם. יתרה מכך, מבדיקה שערכו המשיבים במשרדי הרשם עלה, כי לא קיים כל רישום על מידע כאמור שנמסר לעותרת

בשעתו. כל שניתן לשער הוא, כי העותרת פנתה וביררה האם אוניברסיטת מנצ'סטר הינה מוסד מוכר וניתנה לה תשובה חיובית. ואולם, גם אם אוניברסיטת מנצ'סטר הינה מוסד מוכר, אין משמעות הדבר, כי כל מסלול לימודים בה יוכר מיידית ובאופן אוטומטי על-ידי רשם המהנדסים והאדריכלים בישראל.

התערבות בשיקול-דעת רשם המהנדסים והאדריכלים

23. הלכה היא, כי שאלת הכשירות לעסוק במקצועות עיוניים הינה שאלה מובהקת לשיקול-דעתה המקצועי ולמומחיותה המקצועית של הרשות המקצועית המוסמכת לכך וכי בית-משפט זה לא יטה לשים את שיקול-דעתו במקום שיקול-דעתה של הרשות שהוסמכה לכך על-פי דין לקבל החלטות בנושא מסוים ובמיוחד כשמדובר בתחום מקצועי (ראו והשוו בג"ץ 338/87 מרגליות נ' שר המשפטים, פ"ד מב(1) 112; בג"ץ 438/88 151/77 16-20 יעקב הורן ואח' נ' שר העבודה ואח', פ"ד לא(3) 540, 533; ע"א 438/88 ברק נ' ועדת הרישוי לפנקס הפסיכולוגים ואח', פ"ד מד(1) 661, 666; בג"ץ 3930/94 ג'זמאוי ואח' נ' שר הבריאות ואח', פ"ד מח(4) 778). דברים אלה יפים גם למקרה שבפנינו.

עוד יש לציין, כי לאחר הגשת העתירה דנן, נכנס לתוקפו חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 15), תשס"ה-2005 המורה, כי החלטות של רשות מינהלית על-פי חוק המהנדסים והאדריכלים תידונה בבית-המשפט לעניינים מינהליים. תיקון זה אינו חל על העתירה שבפנינו שזו הוגשה טרם כניסתו של התיקון לחוק.

סוף דבר

24. לסיום, ומכל הטעמים האמורים לעיל, אציע לחבריי לדחות את העתירה.

כמו-כן, אציע לחבריי, כי בנסיבות העניין, לא נעשה צו להוצאות.

ש ו פ ט

הנשיא א' ברק:

אני מסכים.

ה נ ש י א

השופטת ע' ארבל:

אני מסכימה.

שופטת

הוחלט כאמור, בפסק דינו של השופט ס' גו'בראן.

ניתן היום, כ"ה' באייר תשס"ו (23.5.06).

שופט

שופטת

הנשיא